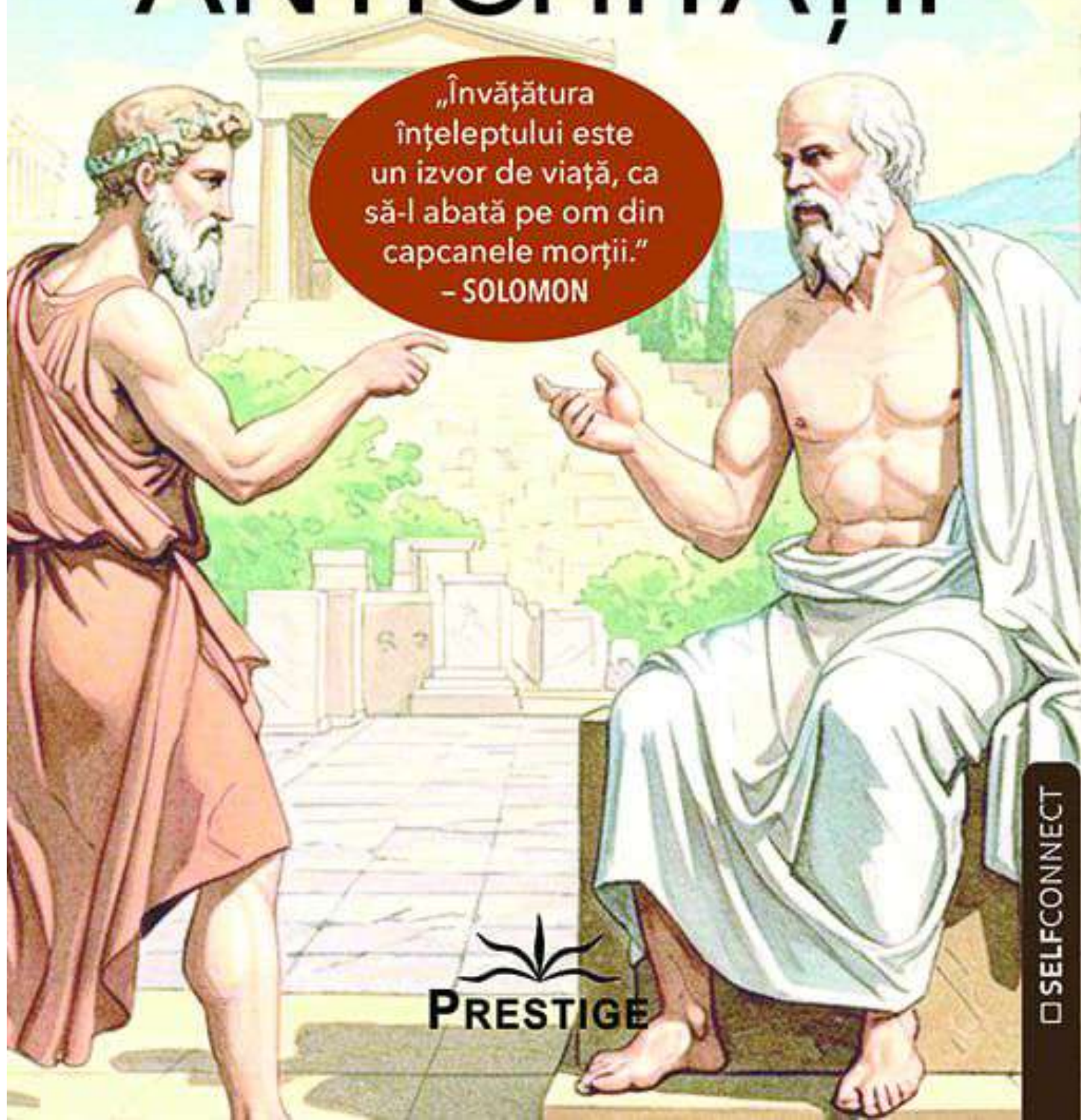

„Ca să vă regăsiți pe voi înșivă, asumați-vă riscul de a gândi singuri.”
- SOCRATE

ÎNVĂȚĂTURILE ÎNȚELEPȚILOR ĂNTICHITĂȚII

„Învățătura
începtului este
un izvor de viață, ca
să-l abată pe om din
capcanele morții.”
- SOLOMON

PRESTIGE

SELFCONNECT

Fragment din *Instrucțiunile lui Shuruppak*, text descoperit la Bismaya, străvechiul Adab (2600 - 2500 î.Hr.)
Text: Nu cumpăra un măgar care rage prea des. Nu viola fiica omului. N-o anunța Curții tale adunate. Nu-i răspunde tatălui tău. Nu ridică „ochii mari”.

Fiind vorba de pâine pentru cel de lângă tine, e ușor să zici „o să-ți dau”, dar de dat e mai greu.

Destinul e ca un mal umed, pe care
piciorul omului alunecă deseori.

Un popor fără rege e ca o turmă fără păstor.

Prietenia durează o zi. Relațiile comerciale
durează veșnic.

O boală fără medic e ca un înfometat fără pâine.

Când stăpâna a plecat de acasă și servitoarea a
venit de afară, servitoarea se așază la propriul
banchet, fără stăpâna ei.

Acolo unde un leu a mâncat un om,
nu mai vezi pe nimeni trecând.

Câinele care a intrat în cuptorul olarului
ca să se încălzească, după ce s-a încălzit,
s-a ridicat să latre la el.

Pentru un servitor, loviturile; pentru
o servitoare, reproșurile; pentru toți sclavii,
disciplina.

Nu te duce acolo unde e ceartă,
căci vei fi luat ca martor.

Limba regelui e blândă, dar zdrobește coastele
unui dragon. E ca moartea care nu se arată.

Am transportat nisip și am ridicat pe umeri sare,
dar o datorie e mai grea ca orice.

Cel ce nu e mândru de numele tatălui său
și de numele mamei sale, Shamash* să nu mai
strălucească asupra lui, căci este om rău.

Nu bântui cârciumile, fiule, crăpelnița îngrașă pân-
tecele! Îți stă bine, fiule, să te înhăitezi cu acești
oameni? O să-ți fie și mai foame și o să prinzi
gustul băuturii.

Nu-ți deschide larg inima femeii care ți-e dragă.
Când va avea sigiliul în mână, vei vedea dezordinea
din magazia ta sigilată. Să nu știe femeia ta ce ai
în pungă.

Dacă un rege nu ține cont de dreptate, poporul lui
va cădea în haos și țara îi va fi devastată.

Șoarecelui care adună boabe de pe câmp nu-i pasă
de viespea care înțeapă fructele din livadă.

Niciodată o mamă n-a adus pe lume un fiu fără
păcat. Nu greșește nici cel care se străduiește:
din timpuri străvechi, oricine a muncit a greșit.

* Zeul sumerian al Soarelui (n. tr.).

MERIKARE

Merikare al II-lea a fost un faraon din dinastia a X-a. El nu a mai pretins să controleze întreaga țară și a fost nevoit să cadă la înțelegere cu Montuhotep al II-lea, din dinastia a XI-a, rivală, la Teba. A fost fiul lui Keti al VII-lea și destinatarul preceptelor celebre, care datează din secolul XX î.Hr., atestate în diferite papirusuri egiptene, scrise în hieratică, *Învățătura pentru Merikare*.

Un vorbăreț este un perturbator pentru cetate.

A da o lovitură cuiva implică
o replică asemănătoare.

Nu avea încredere în subordonații și în
apropiații tăi. Bizuie-te doar pe tine.
Nimeni nu te va ajuta la nevoie.

Să nu ai încredere în nimeni; nu vei avea nici
frate, nici soră. Te va trăda tocmai cel căruia
i-ai dăruit cel mai mult, asta fiind dovada
că l-ai îmbogățit pe cel care te va lovi
pe la spate. Va ațâța la tulburări tocmai
cel căruia tu i-ai întins mâna.

Prețuiește o ființă după faptele sale.

Numai grație iubirii celorlalți pentru tine
va putea să-ți dureze opera.

Deschide cărțile, citește și copiază
știința înțelepților.

Un om supraviețuiește și după moarte,
faptele lui sunt puse grămadă lângă el.

Nu-ți face iluzii în privința lungimii vieții,
căci ea vede existența, ce durează o singură oră.

Adunarea judecătorilor le face dreptate
oprimaților, știi că nu sunt indulgenți în ziua
în care judecă cu cel care va suporta
judecata lor. Și e cu atât mai grav,
când acuzatorul e un om înțelept!

Credulitatea duce la nenorocire.

Cel ce cunoaște știința înțeleptului nu-l atacă.

Faraonului i se potrivește spiritul de dreptate.
Interiorul casei sale impune respect în exterior.

Înțeleptul este o învățătură pentru cei mari.

Ai grijă să ai o poziție frumoasă în Occident*,
splendid să fie sălașul tău în cetățile morților,
grație dreptății și modului corect de a acționa.
Astfel se poate odihni o inimă în pace.

Puterea unei ființe este limba,
iar cuvintele sunt mai puternice
decât orice alt fel de a lupta.

Ca să ai forță, trebuie să fii un meseriaș
al cuvintelor.

*Pentru vechii egipteni, Occidentul era locul asociat cu moartea, în consecință, cu învierea (n. tr.)

Nu există râuri care să se lase ascunse,
căci ele rup digul ce le ascunde.

De-a lungul întregii tale existențe pământești,
făptuiește dreptatea, consolează-l pe cel
ce suferă. N-o oprima pe văduvă,
nu alunga un om de pe domeniul tatălui său.

O singură zi poate să dureze cât o eternitate.

CUPRINS

Shuruppak.....	5
Merikare	9
Ptahhotep.....	13
Amenemope, fiul lui Kanakht.....	19
Ani.....	27
Solomon.....	33
Buddha.....	39
Laozi.....	55
Confucius	67
Solon.....	77
Thales din Milet.....	81
Pitagora	85
Heraclit	91
Anaxagoras	101
Socrate	105
Democrit	113
Hippocrate	119
Platon.....	123
Diogene din Sinope	131
Aristotel	135
Epicur	145
Epictet	151
Cicero	157
Lucrețiu.....	165
Publius Syrus.....	169

Virgiliu.....	175
Horățiu.....	179
Ovidiu.....	183
Seneca.....	189
Quintilian.....	195
Marțial.....	199
Iuvenal.....	203
Marc Aureliu (Marcus Aurelius).....	209